

EDDRA minőségi szintek

Az EDDRA célja az Európai Unió tagállamaiban működő, a kábítószer kereslet csökkentését célzó értékelt gyakorlatok összegyűjtése. Az értékelt gyakorlatok minőségbeli különbségeinek figyelembevétele érdekében 2007-ben kritériumrendszert dolgoztak ki. A kritériumok a beavatkozások értékelésének minőség értékelésére koncentrálnak. Három minőségi szint szerint osztályozzák az értékelt beavatkozásokat:

1-es szintű beavatkozások

2-es szintű beavatkozások: Ígéretes beavatkozások

3-as szintű beavatkozások: Magas szintű beavatkozások

A 2-es és 3-as szintű beavatkozásokat pontrendszer segítségével határozzák meg.

A feltöltött beavatkozások minőségi szintjét az EMCDDA két független véleményezője határozza meg.

A minőségi szintek kritériumai

A kritériumok elsősorban a logikai modellen és az adatgyűjtésen alapuló megvalósításra és az értékelés kutatási elrendezésére koncentrálnak. A beavatkozások hatékonyságáról rendelkezésre álló bizonyítékok erősségének megítélését segítő kritériumok akkor kerülnek majd bevezetésre, mikor a feltöltött beavatkozások többsége ígéretes, vagy magas szintű beavatkozás besorolással fog rendelkezni.

Az 1-es szintű beavatkozások kritériumai

Bármely beavatkozás, mely megfelel a következő kritériumoknak, bekerül az EDDRA adatbázisba:

- a projektet értékelték;
- az elméleti háttér/feltételezései világosan kapcsolódnak a célkitűzésekhez;
- az egyértelmű evaluációs indikátorok kapcsolódnak a célokhoz és a kiinduló állapothoz;
- tartalmazza az evaluációs kutatási elrendezés egyértelmű leírását;
- a projekt legalább egy éve fut.

2-es és 3-as szintű beavatkozások az EDDRA-ban:

Logikai modell	Pont-szám	Értékelés	Pont-szám	További információk	Pont-szám
Léteznek specifikus célok	1	Folyamatértékelés *	2	Együttműködés más szolgáltatókkal és programokkal *	2
A specifikus célokhoz indikátorok kapcsolódnak	1	-		-	
Az indikátorok leszűkítik a célokat egy, vagy több mennyiségileg meghatározható dimenzióra	1	-		-	
A specifikus célok kapcsolódnak a kiinduló helyzethez	1	-		-	
A bemutatott eredmények a célkitűzésekre vonatkoznak *	1	Eredményértékelés: Követéses vizsgálat	2	Az eredményértékelés során használt adatgyűjtési eszközök rendelkezésre állnak, vagy eljuttatták őket az	2

				EMCDDA-nek	
Az eredményértékelés eredményei rendelkezésre állnak	1	Pre-, és poszt-tesztes vizsgálat, kontrollcsoport nélkül (naturalisztikus)	4	Új adatgyűjtési eszközöket használtak az eredményértékelés során (még nincsenek az EIB ¹ -ben)	1
A célok mögött rejlő feltételezések kapcsolódnak a kiinduló helyzethez *	1	Pre-, és poszt-tesztes kontrollcsoportos vizsgálat (kvázi kísérleti)	8 (12) ²	És validált adatgyűjtési eszközök	1
A célok mögött rejlő feltételezések bizonyítékon alapulnak (hivatkozás legalább kontrollált vizsgálatokra) *	2	Pre-, és poszt-tesztes ÉS kontrollcsoportos ÉS randomizált vizsgálat (RCT)	12	A beavatkozás kézikönyve hozzáférhető és eljuttatták az EMCDDA-nek *	2
A célok mögött rejlő feltételezések kapcsolódnak a specifikus célokhoz és az indikátorokhoz *	2	Validált adatgyűjtési eszközön alapuló módosított eszköz segítségével végzett eredményértékelés	2	-	
A tevékenységek (a program tartalma) illeszkednek a célkitűzésekhez *	1	Validált adatgyűjtési eszköz segítségével végzett eredményértékelés	4	-	
A tevékenységek illeszkednek a célkitűzésekhez és az azok mögött rejlő feltételezésekhez	1	-		-	
Maximális pontszám	13	Maximális pontszám	18	Maximális pontszám	8

* A folyamatértékelések által is teljesíthető kritériumok. A pontrendszer úgy van megszerkesztve, hogy a folyamatértékelt beavatkozások is lehetnek 2-es szintűek.

A 2-es és 3-as szint határértékei

A 2-es szint határértéke: >12 („Ígéretes beavatkozás)

A 3-as szint határértéke: >28 („Magas szintű” beavatkozás)

A 3-as szint elengedhetetlen feltétele a randomizált kontrollált vizsgálat (RCT) (ha nem megvalósítható: kvázi kísérleti elrendezés validált adatgyűjtési eszközökkel)

¹ EIB: Az EMCDDA evaluációs eszköztára, mely a programok értékelése során használt standardizált módszereket és eszközöket tartalmazza, több nyelven

² Ha az adott szintén ez a legjobban megvalósítható kutatási elrendezés

EDDRA feltöltési kritériumok ellenőrző listája

A kitöltött EDDRA adatlap feltöltése előtt érdemes még egyszer leellenőrizni, hogy minden feltételnek megfelel-e. Kérjük ellenőrizze, hogy minden mező ki van-e töltve, valamint, hogy a közölt információ következetes-e.

Ehhez segítséget nyújthat a következő lista áttekintése:

- Tartalmazza a beavatkozás azonosításához szükséges információkat? (neve, indulás dátuma, felelős szervezet, kapcsolattartó személy)
- Tartalmazza a beavatkozás során alkalmazott megközelítéssel kapcsolatos információt?
- Meghatározták a beavatkozás előtti kiinduló helyzetet? (drogokkal és droghasználattal kapcsolatos tudnivalók, rendelkezésre álló adatok, politikai és társadalmi percepciók, stb.)
- Meghatározták a – végső, specifikus és gyakorlati – célokat?
- Melyek a beavatkozás mögött rejlő alapvető feltételezések/elméletek? Összhangban állnak a megfelelő célkitűzésekkel?
- Meghatározták a – specifikus és általános – célcsoportokat?
- Megjelölték a beavatkozás során megcélzott szereket?
- Meghatározták a beavatkozás helyszínét?
- Leírták a beavatkozás során végzett tevékenységeket?
- Ismert a beavatkozás menetrendje (kezdési és befejezési dátum)?
- Meghatározták az értékelés állapotát?
- Meghatározták a már elvégzett, vagy tervezett értékelés típusát (módszerek, értékelő típusa, eredmények, stb.)?
- Kifejezik/tükrözik az indikátorok a célkitűzéseket?
- Az értékelés eredményei összhangban állnak a megfelelő célkitűzésekkel?
- Készült absztrakt a beavatkozásról?

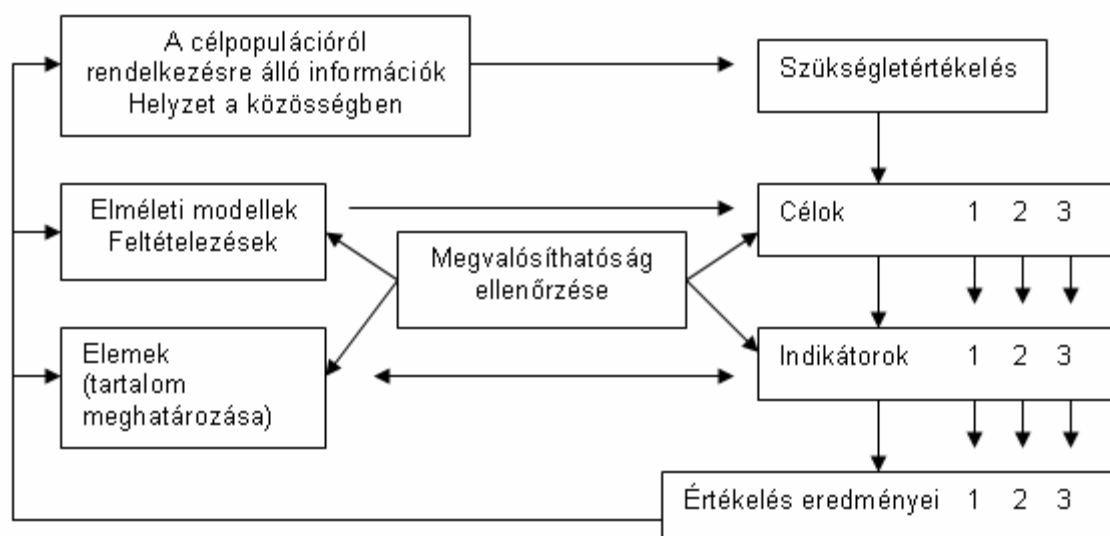
Logikai modell

Mi is az a logikai modell? Egy egyszerű módja a beavatkozás elemeinek meghatározásához, megjelenítéséhez, és fontosságának megállapításához, rögtön a kezdetektől. Ilyen módon minden érdekelt megtekintheti a program/beavatkozás különböző elemeit, elképzeléseit, és szakaszait. Ennél fontosabb, hogy a logikai modell – különösen a drogpreevenció területén – lehetővé teszi annak bizonyítását és grafikai megjelenítését, hogy a beavatkozás koherens, egymással összefüggő elemekből épül fel, melyek logikailag kapcsolódnak egymáshoz és levezethetők egymásból. A logikai modell az elemek egymáshoz viszonyított finomhangolásával és ezen logikai kapcsolatok folyamatos ellenőrzésének lehetővé tételével növeli a beavatkozás potenciális hatásosságát.

A logikai modellek mára a program/beavatkozás fejlesztés és értékelés standard eszközévé váltak, ezért is szeretnénk Önöket megismertetni az elvvel úgy, hogy magát a PERK-öt is logikai modell formájában mutatjuk be.

A logikai modellek rajzolásának többféle módja van, az itt következő csak egy a sok lehetséges típus közül, és nagyon hasonló az EDDRA struktúrájához. A logikai modelleket egyre több szervezet is használja a prevenció tervezése során a magas minőség biztosítása érdekében.

Logikai modell

További információért lásd: <http://www.emcdda.europa.eu/html.cfm/index9714EN.html>
(PERK³)

³ Eszköztár Prevenációs Programok Tervezéséhez és Értékeléséhez